

ԽԱՅՃԱՄՈՒՆ ԿՔՈՎՅԱՆ

Պարապ վախտի խաղալիք

Առյուծն ու սոճակը

Խղճի վրա մի՛ ծիծաղիր,
Անճարին մի՛ վիրավորիր:
Խեղճ սարդն էլ շատ անգամ քեզ էնպես
Կկծի, որ կմնաս սևերես:
Քո գլխին շատ էլ մի՛ հավատար,
Լսի՛ր էս մասալեն, անկաշո ա՛ռ:
Էսպես պատահեց, առյուծ թագավորն
Մոճակի սիրտը՝ խիստ խոցեց մեկ օր:
Մոճակ շահգաղեն մարսիլ չկարաց,
Կոիվ բաց արեց՝ հաքված, հագրված:
Կովողն էլ ինքն էր, շվի ածողն էլ,
Թոփն էլ վրեն հագիր, յարաղ, ասպարն էլ:
Բզգալով թռավ թշնամու վրա:
Առյուծ փաղիշահն հենց իմացավ, նա

Հանար էր անում, վրեն ծիծաղեց,
Մայնիշ չարեց նրան, ու մնաց նստած:
Մոճակն ի՞նչ կաներ էս հալին հանաք:
Մեկ՝ թիկունքիցը, մեկ՝ անկաշ ու աչք
Մազ ածելով՝ նա ծակում էր դադում,
Առյուծն եռալիս՝ վեր կենում, թռչում:

Էլ եղ վախտ, ֆոսանդ հենց որ ճարում էր,
Էլ եղ վեր գալիս, միսը պոկում էր:
Առյուծի շանը որ շատ կրակ ընկավ,
Պոչովը դամշեց: Էլ եղ ճար չէլավ:
Ղոչաղ մոծակը արնի համն առած՝
Միրտն էլ նեղացած՝ էնպես բարկացած,
Թուշ էկավ, նստեց ճակատի վրա,
Ա՛րինը ծծեց տզրրկի պես նա:
Անճար առյուծը շատ էլ գոռ արեց.
Յալը թափ տվեց, գլուխը շարժեց:
Բայց դու ո՛չ մեռնիս: Մոծակն իր քեֆին
Նստած՝ մեկ՝ քթին, դնչին, ականջին
Էնպես էր զարբում, որ հոգին հանեց:
Առյուծի ճարը հենց որ կտրվեց,
Պարկեց գետնի վրա, սկսեց դողալ,
Չանն առել էր ցավն, ի՞նչպես լար իր հալն:

Դեմն ատամներն էր նա դրճտացնում,
Դեմը գետինը չանգոռում ու պոկում:
Գոռոցն ընկել էր մեշա, ձոր ու սար,
Թև, ոտ ունեցողն հո՛ սասանահար
Գլուխն առել, կորչում՝ լալով, դողալով:
Շենց բռնես մեշեն բռնած՝ կրակով
Վատվում ըլի, կամ ջրհեղեղ գալիս:
Նոր հասած ետին վերջը աշխարքիս:
Բայց ո՞ւմ հունարն էր էսքան դալմադալ
Մոծակին, որ չի կարաց դիմանալ:
Առյուծն սկսեց գոռալ, մոնչալ,
Գետնի վրա չոքիլ, նրան մեղա գալ:
Խնդրեց, որ իրան հանցանքը բաշխի,
Ու մեջրները հաշտություն ընկնի:
Մոծակն առյուծի հալը տեսնելով,
Մեղքն էկավ, հաշտվեց, նրան ներելով:

Չհգրը հանած ու սիրտը հովացած,
Թշնամուն էնպես քարովը տված,
Ընկավ սարեսար՝ ինքն իրան բերնով
Պատմեց իր արածն, գլուխը գովելով:—